

σιν ἡ τροφή. Ὡς στάχεις ἀνεμόπληκτοι οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς θὰ τρίμουν, κλίνοντες κεφαλὴν τεθλιμμένην. Το καλὸν μετ' αὐτῆς θὰ αὐξάνῃ καὶ ἐνόσω θὰ βασιλεύῃ, ἕκαστος ἐν ἀσφαλείᾳ ὑπὸ τὴν ἀναδενδράδα θὰ γεύηται τῶν καρπῶν, οὗς ἐφύτευσε καὶ εἰς τοὺς γείτονας θὰ ψάλλῃ εἰρήνης ᾄσματα. Ὁ Θεὸς θὰ καταστῇ γνωστός καὶ θὰ δοξασθῇ. ὦ ἐπιθυμεῖ! . . . Τὰ τέκνα τῶν τέκνων μας θὰ εὐλογῶσιν αὐτόν, ἀπολαμβάνοντα τῶν ἀγαθῶν πάντων, ὅσα εἶπον.»

Τι ἄρ' ἔστιν ἡ ἐσθμίν; ὁ διθύραμβος οὗτος, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔγραψεν ὁ Σικκοπερ; Εἶνε ναι μὲν ἀναμφισβήτητον ὅτι οἱ συμπατριῶται τοῦ μεγάλου ποιητοῦ ἠθέλον νὰ δοξάσωσι τὴν ἐνδοξὸν βασιλίσσαν, τὴν ἐπιτηδεῖαν πολιτικὴν, τὴν ἐνεργητικὴν προστατρίαν τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ βεβαιότερον εἶνε ὅτι πρὸ πάντων ἐθαύμαζον τὴν Ἐλισάβετ διότι ἦτο ἡ ψυχὴ τῆς μεταρρυθμίσεως, ἡ θυγάτηρ Ἑρρίκου τοῦ Που καὶ ἡ ἀδελφὴ Ἐδουάρδου τοῦ ΣΤ'.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.

ΙΟΝΗ.

Μετὰ πέντε ἐτῶν διακοπὴν εἶδε τέλος πάντων ἐφέτος τὸ θέατρον Ἀθηναίων Ἰταλικὸν μελόδραμα. Λάβροι ἐξανέστησαν κατ' αὐτοῦ οἱ τῶν πατρίων ἐθίμων ζηλωταὶ καὶ ἐκραύγασαν—ἵνα ἀκουσθῶσι. — Διαφθεῖρει τὸ Ἰταλικὸν θέατρον ἐκράζον· διατί; ἔνεκα τῆς μουσικῆς; πλὴν ἡ μουσικὴ ἄλλοτε ἢ μέρωσι τὰ θηρία, τῶρα δ' εἶναι φόβος μὴ διαφθεῖρῃ τοὺς κατοίκους τῆς Ἑλλην. πρωτεύουσας; ἔνεκα τῶν ὑποθέσεων τῶν δραμάτων του; πλὴν πάντα ταῦτα τὰ δράματα τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον ὅπερ ἠθικοποιεῖ παρέλαβε καὶ μετέφρασε καὶ παρέστησεν ἐπανειλημμένως. Καὶ οὕτως εἶδομεν τὴν *Traviata* ἐν τῇ *Κυρία* μὲ τὰς *Καμελίας*, τοὺς *Masnadiere* ἐν τοῖς *Λησταῖς*, τὸ *Campanello* ἐν τῷ *Κώδωνι* καὶ οὕτως εἶδομεν

τὴν *Λουκρητίαν Βοργίαν*, τὸν *Ἐργάνην*, τὴν *Μαρίαν Τυθορίδα*. Ἀλλὰ καὶ παρὰ ταῦτα εἶδομεν ἐν τοῖς φημισθεῖσι πρωτοτύποις δράμασι τοῦ Ἑλλην. θεάτρου ὄργια ἀπρεπῆ, ἠκούσαμεν ἐν τῷ *Λαγείῳ* τῶν *Φιλαρχαίων*, τῷ *Κούτρα*, τοῖς *Τρισὶ Δεκαεῦσι* τὰς αἰσχρολογίας τῶν καπηλείων.

Καὶ τὴν 3 Νοεμβρίου ἤρχισε τὸ Ἰταλικὸν θέατρον διὰ τοῦ μελοδράματος *ΙΟΝΗ* τοῦ μουσικοῦ Ἑρρίκου Πετρεῖλλα. Ἀγνωστα ὅλως ἦσαν εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν καὶ τοῦ μελοδράματος ἡ μουσικὴ καὶ τοῦ μουσικοῦ τὸ ὄνομα. Τοῦτο μόνον ἐγνώριζον οἱ πλείστοι ὅτι τὸ μελόδραμα ἐξήχθη ἐκ τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Ἀγγλοῦ Bouiwer αἱ *τελευταῖαι ἡμέραι τῆς Πομπηίας*, γνωστοῦ καταστάντος ἡμῖν διὰ τῆς γλαφυρᾶς μεταφράσεως τοῦ Γεωργίου Ζαλοκώστα. — Ἀνυπόμονοι ὄθεν οἱ πάντες περιέμενον τὴν πρώτην παράστασιν, καὶ ἀθρόον τὸ πλῆθος κατέλαβε τὸ θέατρον. — Ἡ ὀρχήστρα ἐπαιξε τὴν εἰσαγωγὴν . . . ἤρθη ἡ αὐλαία . . . ἡ μία πρᾶξις διεδέχετο τὴν ἄλλην . . . ἐτελείωσε τὸ μελόδραμα καὶ πάντες ἔμειναν ἐνθουσιῶντες διὰ τὸ ὕψος, διὰ τὴν λεπτότητα τῆς μουσικῆς. Νὰ ἀποδείξωμεν τοῦτο διὰ πολλῶν κρίνομεν ἀνωφελες, περιορίζομεθα δὲ νὰ διαλάβωμεν ἐν ὀλίγοις τὴν τῆς Ἰόνης ὑπόθεσιν.

Ἡ Ἰὼνῃ εἶδεν εἰς τὸν ἐν Νεαπόλει ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς τὸν Γλαῦκον.

Ἡ γλῶσσα τῶν βλεμμάτων ἐλάλησεν. Ἠγαπήθησαν.

Εἰς τοῦ οὐρανοῦ τῆς Παρθενόπης τὸ γλαυκὸν χρῶμα, ἀνεῦρον τὴν διαύγειαν τοῦ Ἀττικοῦ οὐρανοῦ, ὃν πρῶτον εἶχον ἰδεῖ ἀνοιγόμενοι οἱ ὀφθαλμοὶ των.

Παρήλθε καιρὸς. Ὁ Γλαῦκος ἀνεχώρησεν εἰς τὰς Ἀθήνας· ἐπανῆλθεν εἰς Νεάπολιν, ἀνεζήτησε τὴν Ἰόνην . . . εἰς μάτην. Ἀπελπίς ἀπῆλθεν εἰς Πομπηίαν. Ἐκεῖ τὴν ἀνεῦρε . . .

Καὶ ὁ ἔρως των ἦτο ἄγνός καὶ μέγας.

Ἡ Ἰὼνῃ εἶχεν ἐπίτροπον ἐν Πομπηίᾳ τὸν Ἀρβάκην, ἱερέα τῆς Ἰσιδος, ἄνθρωπον ὑπὸ τοῦ ὄχλου τιμώμενον ὥς σοφόν, βίαιον ὁμῶς καὶ μοχθηρόν, ὅστις ἔτρεφε μυστικὸν πρὸς τὴν Ἰόνην ἐγκάρδιον ἔρωτα—ἂν ἔρως δύναται νὰ

κληθῇ τὸ εἰς τοιαῦτα στήθη βλαστάνον αἰσθημα. — Οὗτος μανθάνει ὅτι ἡ Ἰόνη ἡγάπα τὸν Γλαῦκον· προσπαθεῖ διὰ παντοίων δικηβολῶν νὰ τὸν ἐκμηδενίσῃ εἰς μάτην. Τί νὰ πράξῃ; συνεννοηθεῖς μετὰ τοῦ Βούρβου καὶ πύλου τινός καὶ πρώην μονομάχου, ἀποφασίζει νὰ δηλητηριάσῃ τὸν Γλαῦκον· πρὸς τοῦτο δὲ μεταχειρίζονται πρόσφορον μέσον. Ὁ Βούρβος δὴλον ὅτι εἶχε δούλην τινὰ Θετταλίδαν τὴν Νηδίαν, ἣν ἐλευθερώσας ὁ Γλαῦκος εἶχε προσενέγκει δῶρον τῇ Ἰόνῃ· ἡ δυστυχὴς αὕτη ἡγάπα τὸν Γλαῦκον χωρὶς φεῦ! νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐλπίδα ἀνταποδόσεως. Ὁ Βούρβος ἐκμεταλλεύεται τὸν ἔρωτα τῆς Νηδίας καὶ δίδει πρὸς αὐτὴν φίλτρον τι, ὅπερ θὰ κάμῃ τὸν Γλαῦκον νὰ τὴν ἀγαπήσῃ ἐμμανῶς. Ἡ ἀθῶα νεᾶνις πείθεται καὶ μίξασα οἶνω τὸ ὑπ' αὐτῆς νομιζόμενον φίλτρον, ὅπερ ὅμως ἀληθῶς ἦν δηλητήριο, τὸ δίδει ἐν συμποσίῳ πρὸς τὸν Γλαῦκον. Οὗτος ὅμως ὑπὸ μέθης ἥδη κατεχόμενος δὲν ἔπιεν ἢ ὀλίγας σταγόνας, αἷτινες πρὸς στιγμὴν ἐπροξένησαν αὐτῷ ἐκσχισιν φρενῶν, ἥς διαρκούσης ἀπετηνῆθη τὴν Ἰόνην. Ὁ ἐκεῖ παρατυγχάνων Ἀρβάκης διαβάλλει ἐκ νέου πρὸς τὴν Ἰόνην τὸν Γλαῦκον, τοῦ ὁποίου τῇ δεικνύει τὴν ἀπιστίαν, συγχρόνως δὲ συμβουλεύει αὐτὴν ὅπως ἐλθοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μάθη παρὰ τῆς Ἰσιδος τὴν τύχην αὐτῆς. Ἡ Ἰόνη μεταβαίνει παρὰ τῷ Ἀρβάκῃ διὰ μυρίων τερατουργιῶν προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐξαπατήσῃ. Τέλος δ' ὁμολογεῖ πρὸς αὐτὴν τὸν ἔρωτά του. Ἡ Ἰόνη ἀνθίσταται, ὁ Ἀρβάκης ἐπιμένει, πλὴν ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπιφαίνεται ὁ Γλαῦκος μετὰ τῶν ἐταίρων του. Ὁ Ἀρβάκης ἀπειλεῖ ὅτι θὰ φονεύσῃ τὴν Ἰόνην· ὁ Γλαῦκος ὀργισθεὶς ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ Ἀρβάκη . . . πλὴν συλλαμβάνεται καὶ ἀπάγεται πρὸς τὸν πραιτόρα. Τὸ ἔγκλημα ἦτο φρικτὸν, ἦτο ἀνοσιούργημα . . . Καὶ ὁ Γλαῦκος κατεδικάσθη νὰ παλαίσῃ μετὰ τῶν θηρίων κατὰ τοὺς προσεχεῖς τοῦ ἀμφιθεάτρου ἀγῶνας.

Ἐπέστη ἡ ἀποφρὰς ἡμέρα· ὁ Γλαῦκος ὁδηγεῖται εἰς τὸ ἀμφιθέατρον . . . Λύονται ἤδη τὰ δεσμά τοῦ λέοντος . . . εἶναι ἕτοιμος νὰ ἐφορμήσῃ . . . ὅτε ἡ Νηδία παρουσιάζεται εἰς τὸν πραιτόρα, ὁδηγεῖται πρὸς

αὐτὸν τὴν ἀθωότητα τοῦ Γλαύκου καὶ ἐκθέτει τὰς δολοπλοκίας τοῦ Ἀρβάκη. — Τὸ πλῆθος ζητεῖ νὰ δοθῇ χάρις εἰς τὸν Γλαῦκον καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰ θηρία ὁ Ἀρβάκης. — Δεινὸς σεισμὸς συνταράσσει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὴν Πομπηίαν . . . Τὸ πλῆθος ἐντρομον φεύγει . . . ὁ Γλαῦκος σώζεται, ἐπανευρίσκει τὴν Ἰόνην καὶ φεύγει μετ' αὐτῆς, πλὴν ἡ Νηδία θάπτεται ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς Πομπηίας, ἀφοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκείνην στιγμὴν ἐξωμολογήθη πρὸς τὸν Γλαῦκον τὸν ἔρωτά της.

Τοιαύτη ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος· εἶναι ἀληθές ὅτι διαφέρει κατὰ πολλὰ τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Boulwer, ἀλλ', ὡς ὁ ἴδιος συγγραφεὺς αὐτοῦ Ἰωάννης Perguzzi λέγει ἐν τῷ προλόγῳ αὐτοῦ, ἦτο ἀδύνατον εἰς τότῳ στενὸν χώρον νὰ συμπτυχθῶσι τὰ ὡραία ἐπεισόδια καὶ αἱ διάφοροι σκηναὶ τῶν *Τελευταίων ἡμερῶν τῆς Πομπηίας*. Ἰδόμεν νῦν πῶς διεξάγεται ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐν τῷ δράματι. Καὶ ἴσως μὲν τινες νομίσωσι τοῦτο περιαιτολογία καθότι συνήθως τὰ libretto λεγόμενα τῶν μελοδραμάτων δὲν εἶναι μέγα τι καὶ οὐδεὶς προσέχει εἰς αὐτὰ ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν μουσικὴν· ἀλλ' ὁ Κύριος Perguzzi συνέταξε τὸ libretto αὐτοῦ μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ ἐν ταῖς ὀλίγαις σελίσιν αὐτοῦ εὐρηται ἀληθὴς ποιησις (1).

Διόριστον τοῦ παραπετάσματος ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὸ καπηλεῖον τοῦ Βούρβου. Εἶναι ὀρθρος βαθύς· ἐνθεν κάκειθεν φαίνονται διεσκορπισμένοι ἀμφορεῖς καὶ τὰ pallia τῶν νεαρῶν πατρικίων· δεξιὰ οἱ μονομάχοι πίναυσι καὶ γελῶσιν, ἀριστερὰ νέοι πατρίκιοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Γλαῦκος, ὁ Σαλλούστιος, ὁ Κλαύδιος παίζουσι κύβους· ὁ Γλαῦκος εἶναι μελαγχολικός, συλλογίζεται τὴν Ἰόνην καὶ αἰωνίως χάνει, ἀλλὰ κατὰ τὸν Σαλλούστιον,

(1). Ἐπιθυμοῦντες νὰ καταδειξωμεν τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ Ἰλισσοῦ τὸ κάλλος τῆς ποιήσεως τῆς Ἰόνης, συγχρόνως δὲ νὰ καταστήσωμεν κοινὰ παρὰ πᾶσι τὰ ὡραιότερα τοῦ μελοδράματος ἄσματα, παρεκαλέσαμεν, ὅπως μεταφράσῃ τινὰ τούτων, τὸν ἀγαθὸν φίλον I. Καμπούρογλου, ὅστις διὰ γλαφυρᾶς καὶ πιστῆς μεταφράσεως ἀπέδωκε τὰ μέτρα, τὴν χάριν καὶ τὴν ἀφέλειαν τοῦ Ἰταλικοῦ πρωτοτύπου.

Chi perde in gioco vince in amor.

Πλὴν ἡ εὐθυμία ἀρχίζει νὰ καταλαμ-
βάνῃ πάντας· ὁ Γλαῦκος τότε ἀφίνων κατὰ
μέρος τὴν μελαγχολίαν προτείνει πλήρη
οἶνου τὸν ἀμφορέα καὶ μέλπει τὴν ἐξῆς
πρόποσιν.

Δάφνας, βότρες κόψατέ μοι·
μ' ἄνθη ἀπὸ τὸν λειμῶνα
στέφανον συμπλέξατέ μοι
ν' ἀναβῶ τὸν Ἑλικῶνα.
Εἰς τὸν Βάκχον τὰ πρωτεῖα,
Δόξα, ὕμνοι τῇ Παφίᾳ
— Κόρυθας, ἔγχυ, μάχας ἅς ψάλλῃ
ἅς ψάλλῃ θώρακας ὁ μωρός·
ὅπλα μου εἶναι· γυνή, φιάλη.
Πίπτει μεθύων· ὄχι νεκρός.
Ὅταν πρὸς μάχην τὸν ἀμφορέα
εἰς χεῖρας σφίξω, ὦ! δὲν φθονῶ
οὔτε τὸ σκῆπτρον εἰς βασιλέα.
τὰ πάθη ὅλα τὰ λησμονῶ.
Χρυσοῦ ἡ πείνα σεπτὴ ἐκλήθη.
ἐγὼ τὸν οἶνον σεπτὸν καλῶ.
εἶναι θυγάτηρ αὐτοῦ ἡ λήθη·
διφῶν ἂν κλαίω, πίνων γελῶ.
— Ζεῖον μίθης ἔχω θεῖαν·
κέρη, ἥτις μὲ μαγεύεις
μὲ τὴν χεῖρά σου τὴν λείαν
πρόσελθε νὰ μὲ θωπεύῃς.
Δὸς τὰ δάκρυα νὰ πῶ
τῶν ὀμμάτων σου τῶν δύο.—
Θέλω τὴν κόμην σου νὰ φιλήσω,
ὥσεί ζεφύρου λεπτὴ πνοή.
Δείχθητι· μᾶλλον θὰ σ' ἐκτιμῶσω.
Φίλει· ὁ ἔρως εἶναι ζωή.

Αἰφνης ἀκούονται φωναὶ καὶ ἡ Νηδία ὀρ-
μᾷ εἰς τὴν σκηνὴν παρακολουθουμένη ἀπὸ
τὸν Βοῦρβον, ὅστις κρατεῖ ὑψωμένον τὸ βού-
νευρον ὅπως τὴν δειρῇ. Ὁ Γλαῦκος τὸν ἀ-
ποτρέπει· ἐπειδὴ δ' ὁ Βοῦρβος ἐπιμένει κα-
θότι εἶναι κτῆμά του, τὴν ἀγοράζει ἀντι-
τεσσαράκοντα σεστερτίων καὶ τὴν ἀποστέλ-
λει δῶρον πρὸς τὴν Ἰόνην. Ἀπέρχονται οἱ
πατρίκιοι, ἀπέρχονται οἱ μονομάχοι καὶ ἐπὶ
τῆς σκηνῆς μένει μόνος ὁ Βοῦρβος· μετ' ὁ
λίγον καταφθάνει καὶ ὁ Ἀρβάκης ὅστις συ-
σκέπτεται μετ' αὐτοῦ πῶς νὰ ἄρῃ ἐκ τοῦ
μέσου τὸν ἀντίζηλόν του Γλαῦκον. — Γνωρί-
ζεις, τῷ λέγει, τὴν Μάγισσαν ἥτις κατοί-
κει ἐν σπηλαίῳ ἀπροσίτῳ παρὰ τοὺς πρόπο-
δας τοῦ Βεσσυβίου; ἐκεῖ μετὰβα καὶ ζή-
τησον ἐξ ὀνόματός μου τὸ σύνθηδες δηλητή-
ριον· πῶς ὁμῶς νὰ τὸ δώσωμεν πρὸς τὸν
Γλαῦκον; — Ἡ Νηδία, λέγει ὁ Βοῦρβος,

ἀγαπᾷ τὸν Γλαῦκον· ἤξεύρεις ὅτι τὴν ἐπώ-
λησα πρὸς αὐτόν· δύναμαι λοιπὸν νὰ τὴν
παίσω ὅτι εἶναι φίλτρον, ὅπερ πινόμενον θὰ
καταστήσῃ τὸν Γλαῦκον ἐμμανῆ πρὸς αὐτήν.

Ἡ σκηνὴ ἐπὶ τούτοις μεταβάλλεται καὶ
παριστᾷ ἡμῖν τὸ οἶκημα τῆς Ἰόνης· παρου-
σιάζεται αὕτη, μονολογεῖ περὶ τοῦ Γλαύκου
καὶ ἐκφράζει τὸν πρὸς αὐτὸν ἔρωτά της διὰ
τῶν ἐξῆς ποιητικωτάτων στροφῶν:

Ἀνατολῆς μοι φαίνεται
φῶς τὸ μεῖδιμά του
καὶ τῶν ἀστέρων σύμβολα
τὰ μαῦρα ὀμμάτα του·
Τὸ κύμ' ἂν ψιθυρίζῃ
ἐκεῖνος μὲ λαλεῖ·
ἢ αὖρα ποῦ δροαρίζει
μοὶ τὸν ἀναπολεῖ.

Αἰφνης παρουσιάζεται ὁ Ἀρβάκης, ὅστις
λέγει πρὸς αὐτήν ὅτι ἐνόησε ὅτι ἀγαπᾷ τὸν
Γλαῦκον, καὶ διαβάλλων αὐτὸν διηγείται ἐκ-
τενῶς τὰ ὄργια καὶ τὴν ἀκολασίαν αὐτοῦ καὶ
τέλος προσθέτει ὅτι πρὸ ὀλίγου ἠγόρασε
δούλην τινὰ ἣν ἀγαπᾷ ἐμμανῶς. . . . Ἐπὶ
τούτοις καταφθάνει ἡ Νηδία μετ' ἐπιστο-
λῆς τοῦ Γλαύκου, ἐν ᾗ οὗτος ἐκτιθέμενος
τὰ αἰσθήματά του δωρεὶ πρὸς αὐτήν τὴν
Νηδίαν. Ὁ Ἀρβάκης κατησχυμένος ἀπο-
χωρεῖ καὶ τὸ παραπέτασμα πίπτει.

Αἰρομένου τοῦ παραπετάσματος ἐν τῇ β'.
πράξει, ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὸν κῆπον τῆς οἰ-
κίας τῆς Ἰόνης· πύδαξ κομψὸς ἀναρρίπτει
ὑδωρ καὶ ἀγάλματα ἐρώτων κοσμοῦσι τὰς
γωνίας· πρὸς τὰ δεξιὰ δὲ φαίνονται τὰ
οἰκήματα τῆς Ἰόνης περωτισμένα. — Ἡ
Νηδία μελαγχολικὴ ἐρείδεται ἐπὶ τινος λί-
θου, ἐνῶ ἐνδοθεν ὁ Γλαῦκος μετὰ τῶν φί-
λων του συμποσιάζοντες παρὰ τῇ Ἰόνῃ
μέλπουσι τὰ ἐξῆς:

Ἐκ τῆς εὐήχου λύρας σου
ὁ ἔρως ἀποπνέει·
Ὡ νῆα Μοῦσα, τῆς Σακφούς
ὁ οἶστρος σὲ ἐμπνέει.
Δείχθητι βόδα, ἴα·—
ὥς τὴν Ἰόνην ἐντελὲς
δὲν ἔχ' ἡ Πομπηία
ἄνθος περικαλλές.

Ἡ δυστυχὴς Νηδία ἀκούουσα ταῦτα κα-
ταβάλλεται· καταφθάνει ὁ Βοῦρβος ὅστις
ἀποκαλύπτει αὐτῇ τὸ αἶτιον τῆς μελαγ-
χολίας της τῇ προτείνει τὸ φίλτρον· ἡ Νη

δία ἔνθους τὸ λαμβάνει καὶ σπεύδει ἐντός·
πλὴν ὁ Γλαῦκος, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ὁ
ἔξωθεν ἐπιβλέπων Βούρβος, δὲν ἐξόφνησεν
ὅλον τὸ φίλτρον. Μετ' οὐ πολὺ ἐξέρχεται
ἐπὶ σκηνῆς ὡχρὸς ὁ Γλαῦκος παρακαλου-
θούμενος ὑπὸ τῆς Ἰόνης· τὸ δηλητήριον ἔρ-
κεσε νὰ ἐπενέγκῃ αὐτῷ ἀπλὴν ἔκστασιν
φρενῶν· ληρεῖ καὶ ἐν τῷ παραλογισμῷ του
παριστᾷ εἰς τὴν Ἰόνην τὰ κάλλη τῶν Ἀθη-
νῶν ὡς ἑξῆς :

Εἰς τὰς Ῥισσεῖους θάλλει
ὄχ' ἄς πάντοτε ἡ φύσις·
εἰς τὸ κῦμά του τὰ κάλλη,
φ' ἣν, σοῦ θὰ κατοπτρίσῃς·
Σπεῦσον· αὖρ' ἐκεῖ εὐιάδεις
τὴν μορφήν σου θὰ θεωπεύουν
καὶ φωνὰς μυστηριώδεις
ἢ καρδία θ' ἀντηγῇ.
Ὡς θεὸν θὰ σὲ ζηλεύουν,
τῆς ψυχῆς μου, ὦ ψυχῇ.

Ἡ Ἰόνη φοβουμένη ἐπικαλεῖται βοήθειαν·
σπεύδουσιν οἱ συμποσιάζοντες ἑταῖροι, αἱ
δούλαι τῆς Ἰόνης, ἡ Νηδία· ὁ Γλαῦκος ἐν
τῷ παραλογισμῷ του ἐξομολογεῖται ἔρωτα
πρὸς τὴν Νηδίαν καὶ τὰς ἄλλας τῆς Ἰόνης
δούλας. Ὁ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν εἰσελ-
θὼν Ἀρβᾶκης, — Ἰδοὺ τίνα ἡγάπας, λέγει
πρὸς τὴν Ἰόνην. — Τί νὰ πράξω ; ἐρωτᾷ
αὐτὴν. — Ἐλθέ μετὰ μίαν ὥραν νὰ συμβου-
λευθῇς ἐν τῇ οἰκίᾳ μου τὴν Ἰσιδα, θὰ σοὶ
ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα. — Καὶ οὕτω πίπτει
τὸ παραπέτασμα, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου πίπτει
καὶ ὁ Γλαῦκος ἐξηντλημένος.

Ἡ γ'· πρᾶξις παριστᾷ τὴν ἀγορὰν τῆς
Πομπηίας. Μακρόθεν φαίνεται ὁ Βεσπύβιος,
ἀριστερὰ ἡ οἰκία τοῦ Ἀρβᾶκη καὶ παρ' αὐτὴν
τῆς Ἰσιδος ὁ ναός. Ὅμιλος ἀνδρῶν καὶ γυ-
ναικῶν ἔνθεν κἀκεῖθεν πωλοῦσιν ἰχθῦς, καρ-
πούς, ἀνθλ. . . καὶ ψάλλουσιν εὐθυμὸν χο-
ρόν. Αἶφνης ἀκούεται σεισμός, πρῶτος προάγ-
γελος τῆς μελλούσης καταστροφῆς· ἔντρο-
μοι διασκορπίζονται οἱ πωληταὶ καταλεί-
ποντες καὶ τὴν σκηνήν. Ἀπὸ τῆς οἰκίας
του κατέρχεται ὁ Ἀρβᾶκης· μονολογεῖ περὶ
τῆς παρελθούσης δόξης του . . . Ἡ τύχη
προῶριζεν αὐτῷ τὸν θρόνον τοῦ Νίνου, πλὴν
φευ !

Μὲ στέμμα Αἰγυπτιακὸν
ἢ Ῥώμῃ ἐκοσμήθη·
ἐπὶ τῶν πυραμίδων μας

ὁ ἀετὸς ἐτίθη.
Ἄλλ' ἂν ἡ δίνη τῶν ἐτῶν
διέλυσεν τὸ στέμμα,
θὰ σδύτω εἰς τὸ αἶμα
ἐλευθερίας φῶς.
Πόλεις, πολῖται, πίπτουσι·
δὲν πίπτει ὁ σοφός.

Ἐν τούτοις ἡ ὥρα πλητταίνει καθ' ἣν ἡ
Ἰόνη θὰ μεταβῇ παρ' αὐτῷ· ἀπέρχεται ἵνα
προετοιμάσῃ τὰ πάντα. Αὐτοῦ ἀπελθόντος,
ἡ Νηδία μετὰ τῆς Ἰόνης ἐμφανίζονται ἐπὶ
τῆς σκηνῆς· ἡ Ἰόνη ἐμβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
Ἀρβᾶκη, ἡ Νηδία φεύγει ὅπως γνωστοποι-
ήσῃ τὰ πάντα εἰς τὸν ἐκ τοῦ παραλογισμοῦ
του ἐπανερχόμενον Γλαῦκον.

Ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται· πρὸ ἡμῶν πα-
ρουσιάζεται τοῦ Ἀρβᾶκη ἡ οἰκία κίονες
ἀλλοκότου μορφῆς ὑπερσυστάζουσι τὸν θό-
λον· ἀριστερὰ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἰσιδος, εἰς
τὸ βάθος παραπέτασμα Αἰγυπτιακὸν κλείει
τὴν σκηνήν. Ὁ Ἀρβᾶκης περιμένει καὶ
ἰδοὺ ἡ Ἰόνη καταφθάνει καὶ μένει ἑκθαμβος
πρὸ τῆς πολυτελείας τοῦ οἴκου· ἐν τούτοις
ἡ σκηνὴ σκοτίζεται καὶ ἐνῶ τὸ ἄγαλμα τῆς
θεᾶς ἐμφυχωῦται καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του
ἀναρρίπτονται φλόγες· πρασινωπαί, ἀκούον-
ται ὑπόγειοι φωναί. Συγχρόνως κατα-
πίπτει τὸ παραπέτασμα τοῦ βήθους καὶ
παριστᾷ πρὸ ἡμῶν χαρίεντα ναὸν ἐν κήπῳ
χλοερῷ κεκοσμημένῳ ὡς δι' ἑορτήν. — Θέλεις
νὰ ἐρωτήσῃς τὴν θεάν περὶ τοῦ μέλλοντός
σου ; ἰδὲ — Καὶ ὁ ναὸς ἀνοίγεται καὶ ὑπὸ
τὴν ἀνταύγειαν ζωηροῦ φωτός φαίνονται δύο
φάσματα· ὧν τὸ μὲν προσομοιάζει τῇ Ἰόνῃ,
τὸ δὲ τῷ Ἀρβᾶκῃ. Ὁ Ἀρβᾶκης τότε ἐκ-
μυστηρεῖται πρὸς αὐτὴν τὸν ἔρωτά του
καὶ σπεύδει νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ. . . Κατ' ἐ-
κείνην τὴν στιγμήν ἐπιφαίνεται ὁ Γλαῦκος
μετὰ τῶν ἑταίρων του ὁδηγηθεὶς ὑπὸ τῆς
Νηδίας. Τί θέλεις ; ἐρωτᾷ ὁ Ἀρβᾶκης προσ-
καλῶν ἐντοσούτῳ τοὺς ἱερεῖς τῆς Ἰσιδος
καὶ τοὺς δούλους του. — Τὴν μνηστὴν μου,
ἀναεὼς ὁ Γλαῦκος ὁρμῶν νὰ τὴν λάβῃ. —
Ἐν βῆμα ἂν προχωρήσῃς τὴν φονεύω, λέγει
ὁ Ἀρβᾶκης. — Ἀλλὰ πρῶτον θὰ φονευθῇς
σύ, προσθέτει ὁ Γλαῦκος· καὶ ἀνασπάσας
ἐγχειρίδιον ἐπιπίπτει κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐμπο-
δίζεται ὑπὸ τῶν ἑταίρων. — Ἀνάθεμα, ἀνά-
θεμα, βοῶσιν οἱ ἱερεῖς τῆς Ἰσιδος, οἵτινες καὶ
ἀπάγουσι τὸν Γλαῦκον.

Ἡ δ' πρᾶξις ἀποκαλύπτει ἡμῖν τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀμφιθεάτρου τῆς Πομπηίας· εἰς τὸ βᾶθος φαίνεται ὁ λιμὴν ἄνδρες τοῦ λαοῦ τῆς Πομπηίας καὶ τῶν περιχώρων μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Βούρβος συνδιαλέγονται, ὅτε ἀκούεται μακρόθεν πένθιμον ἐμφυτήριον καὶ μετ' ὀλίγον εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ Γλαῦκος περιστοιχούμενος ἀπὸ φύλακας, ῥαβδούχους καὶ τοὺς φέροντας τὰς σημαίας τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ μετὰ τὰ γράμματα S. P. Q. R. (Senatus populus que Romanus)· παρ' αὐτῷ εἶναι δύο ἱερεῖς. Πρὶν εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον ὁ Γλαῦκος λέγει ὀλίγας λέξεις... δὲν τὸν λυπεῖ ὁ θάνατος, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν δὲν βλέπει τὴν Ἰόνην, διακηρύττει ὅτι ἀποθνήσκει ἀθῶος, ἀναθετὴ τὴν ἐκδίκησίν του εἰς τὸν λαόν καὶ ἐπιλέγει διὰ τῶν ἐξῆς :

Ἰόνη, τῆς καρδίας μου ἐλπίς καὶ τέρψις μόνη,
δὲν δειλιῶ τὸν θάνατον, ἀλλ' ἄλλο, ἄλλοι πόνοι
μὲ θλίβουν· μένεις ἄστεγος τοῦ Γλαύκου σπέρου-
[μένῃ]
θὰ τρέμης· κ' εἰς τοὺς κόλπους του οὐδεὶς θὰ
[σὲ θερμαίνει].

Ἀλλὰ παρηγορήθητι,
τὸν Γλαῦκον μὴ λησμόνει
καὶ πάλιν μᾶς ἐνώνει
μαζὺ ὁ οὐρανός.
Τὸν ἀπαρμόν μου δέχθητι,
εἰν' ὁ ὕστερινός.

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἀμφιθέατρον. Συγχρόνως ἡ Νηδία μετὰ τοῦ Σαλλουστίου σπεύδουσιν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον, ὅπως ἀποκαλύψωσιν εἰς τὸν πρᾶκτορα τὴν ἀληθειαν καὶ σώσωσι τὸν Γλαῦκον· ἡ Νηδία θὰ διηγηθῇ ὅτι ὁ Ἀρβάκης ἐπεχείρησε νὰ δηλητηριάσῃ τὸν Γλαῦκον, ὁ Σαλλουστὶος θὰ ἐξεγείρῃ τὸν λαόν. Ἡ Ἰόνη ἀπελπίς καὶ ἐλεεινὴ σπεύδει καὶ αὐτὴ πρὸς τὸ ἀμφιθέατρον, ὅπως τὸν ἴδῃ τὸ τελευταῖον... Πρὸ αὐτῇ ἐμφανίζεται ὁ Ἀρβάκης.—Δύναμαι νὰ τὸν σώσω, λέγει πρὸς αὐτήν, ἐάν γίνῃς σύζυγός μου.—Ποτέ, ἀνακράζει ἡ Ἰόνη.—Ἐλθέ λοιπὸν νὰ τὸν ἴδῃς κατασπαρattόμενον, ἀναφωνεῖ ὁ Ἀρβάκης καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἀμφιθέατρον, ἐνῶ συγχρόνως αἱ σάλπιγγες ἤχουσι τὴν ἐναρξίν τοῦ ἀγῶνος. Ἡ δυστυχὴς Ἰόνη μένει λιπόθυμος, ὅταν τὴν ἐξεγείρῳσιν αἱ ἀπὸ τοῦ

ἀμφιθεάτρου κραυγαί — Χάρις τῷ Γλαύκῳ — θάνατος τῷ Ἀρβάκῃ... Συγχρόνως σεισμὸς σφοδρὸς σείει τὴν γῆν... ἐντρομοὶ φεύγουσιν ἀπὸ τοῦ ἀμφιθεάτρου ἀναμῖξ μονομάχοι καὶ πατρίκιοι, δούλοι καὶ κύριοι... Ἡ Ἰόνη ἀναζητεῖ τὸν Γλαῦκόν της... ἰδοὺ αὐτὸς συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν Νηδίαν καὶ τὸν Σαλλουστίον... ὦ! ὕψιστη στιγμή! ἐσώθη! Καὶ τίς τὸν ἔσωσεν; ἡ Νηδία... Οἱ σεισμοὶ ἐν τούτοις διαδέχονται ἀλλήλους... μαῦραι καὶ ζοφώδεις ἀναθυμιάσεις καλύπτουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν... ἐκ διαλειμμάτων ἄνδρες καὶ γυναῖκες πάσης ἡλικίας διατρέχουσι τὴν σκηνὴν, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν πολύτιμα σκεύη καὶ ἀντικείμενα... Φύγωμεν, λέγει ὁ Γλαῦκος... σωθῶμεν εἰς τὴν θάλασσαν... ἐλθε Νηδία μεθ' ἡμῶν... ὅα ἐπανίδῃς τὴν Ἑλλάδα.—Σκληρὰ εἰμαρμένη μὲ κατέχει ἐδῶ, ἀναφωνεῖ ἡ Νηδία.—Ἐλθέ, λέγει ἡ Ἰόνη, θα σ' ἀγαπῶ ὡς ἀδελφὴν... Νέος σεισμὸς διαταράσσει ἐν τούτοις τὴν φύσιν, αἱ οἰκίαι ἀρχάνται νὰ κρημνίζωνται, ἡ λάβα πλημμυρεῖ τὰς ἁλούς... —Ἐλθέ, θέλεις νὰ μᾶς καταστρέψῃς;—Ὅχι, σεῖς φύγετε, ἐγὼ μένω... Γλαῦκε σὲ ἠγάπων... συγχώρει με Ἰόνη... ἡ Πομπηία ἔσται ὁ τάφος μου... Καὶ ἐξαφανίζεται εἰς τὰ σκότη... Καὶρὸν δὲν εἶχαν νὰ συλλυπηθῶσι τὴν φίλην των... Ἡ λάβα καταλαμβάνει τὰ πάντα... ὁ Βεσούβιος ἀναφαίνεται φοβερός καὶ πορφυρόχρους... τὰ πάντα κρημνίζονται... σκότος κατέχει τὴν φύσιν, διακοπτόμενον ἀπὸ ἐρυθρὰς μαρμαρυγὰς... ἡ θάλασσα ἀφρίζει... ὁ Γλαῦκος καὶ ἡ Ἰόνη φεύγουν... ὁ λαὸς ἀπελπίς ψάλλει τὰ ἐξῆς:

Ζέουσαι τρέχουσιν — αἱ λαθ' ἐν βίᾳ
κτίρια ῥήγνυνται — τεμένη θεῶν.

ὦ! θὰ χαθῶμεν — λίμνη εὐρεῖα
ἡ Πομπηία — εἶναι φλογὼν.

Ναί! εἰς τὴν θάλασσαν — πάντες ῥιφθῶμεν,
Πατρίς μας, ῥιφθῇ — σὺ μεθ' ἡμῶν.

Καὶ τὸ παραπέτασμα πίπτει ἐν μέσῳ γενικῆς καταστροφῆς.

ΜΙΧΑΗΛ Π. ΛΑΜΠΡΟΣ,